

Suvestinė redakcija nuo 2015-07-01 iki 2016-03-31

Istatymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [140-5763](#), i. k. 1071010ISTA00X-1404

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO
ĮSTATYMAS**

2007 m. gruodžio 20 d. Nr. X-1404
Vilnius

**PIRMASIS SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas reglamentuoja žmonių palaikų laidojimo sąlygas ir tvarką.
2. Žmogaus embrionų ir vaisių iki 22-osios nėštumo savaitės kremavimo ir laidojimo tvarką nustato Visuomenės sveikatos saugos reglamentas (higienos norma).
3. Žmogaus kūno dalių, taip pat susidariusių sveikatos priežiūros įstaigose medicininių atliekų utilizavimo tvarką nustato Visuomenės sveikatos saugos reglamentas (higienos norma).
4. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktu, nurodytu šio įstatymo priede.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Balzamavimas** – mirusio žmogaus kūno specialus paruošimas (žmogaus audinių cheminis fiksavimas ir konservavimas), turint tikslą išsaugoti mirusio žmogaus kūną ilgiau kaip vieną savaitę.
2. **Kapas** – vieta, kurioje užkasti žmogaus (žmonių) palaikai.
3. **Kapavietė** – nustatytas ribas turintis žemės plotas kapinėse, skirtas kapui, rūšiui, kolumbariumui ar kitai laidojimo vietai, kur bus laidojami žmogaus palaikai, taip pat ir balzamuoti ar kremuoti.
4. **Kapinės** – žemės plotas žmogaus palaikams, taip pat kremuotiems ar balzamuotiems, laidoti kapuose, rūsiuose, kolumbariumų nišose ar kitose vietose, kuriose išbarstomi arba užkasami kremuoti žmogaus palaikai.
5. **Kapinių prižiūrėtojas** – fizinis asmuo, kuris teisės aktų nustatyta tvarka verčiasi individualia veikla, Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija arba jų filialas, savivaldybės arba juridinio asmens teisės turinčios religinės bendruomenės ar bendrijos paskirti prižiūrėti kapines.
6. **Kapo ramybės laikotarpis** – laikas, per kurį iki kaulų suyra nekremuoti žmogaus palaikai. Konkrečią kapo ramybės laikotarpio trukmę kapinėse, atsižvelgdamas į grunto sudėtį ir į tai, ar kape palaidotas asmuo sirgo pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga, nustato kapinių prižiūrėtojas, remdamasis hidrogeologinio tyrimo rezultatais ir visuomenės sveikatos centro apskirtyje išvada. Kapo ramybės laikotarpis negali būti trumpesnis kaip 25 metai.
7. **Karstas** – iš tvirtų medžiagų pagaminta dėžė žmogaus palaikams laidoti kape, rūsyje ar kolumbariumo nišoje.
8. **Kolumbariumas** – statinys kapinėse karstams su žmonių palaikais ar urnoms su kremuotais žmonių palaikais laidoti.
9. **Krematoriumas** – pastatas su įrenginiu žmogaus palaikams kremuoti.
10. **Kremavimas** – žmogaus palaikų sudeginimas krematoriumo krosnyje. Kremavimu nelaikomas šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje nurodytų medicininių atliekų deginimas.
11. **Kremavimo įmonė** – kremavimo paslaugas teikiantis Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės

valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija arba jų filialas, turintys Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos išduotą kremavimo veiklos licenciją.

12. **Kremavimo paslaugos** – paslaugos, apimančios palaikų priėmimą ir laikymą iki kremavimo, parengimą kremuoti, kremavimą, kremuotų palaikų išdavimą laidoti (saugoti), duomenų apie kremavimą kaupimą ir saugojimą.

13. **Kremavimo veikla** – veikla, apimanti šiame įstatyme nustatyty kremavimo paslaugų teikimą.

14. **Laidojantis asmuo** – asmens, pareiškusio valią dėl savo palaikų laidojimo formos (palaikus palaidoti, palaikus kremuoti ir kt.), paskirtas šiai valiai įvykdyti asmuo arba, jeigu toks asmuo nepaskirtas, o valia pareikšta testamente, – testamentą vykdantis asmuo, arba šiame įstatyme nustatytais atvejais mirusiojo sutuoktinis, pilnamečiai vaikai (įvaikiai), tėvai (itėviai), o jei jų nėra, – kiti artimieji giminaičiai ir kiti šiame bei kituose įstatymuose nurodyti asmenys, organizuojantys palaikų laidojimą.

15. **Laidojimas** – žmogaus palaikų, taip pat kremuotų ar balzamuotų, užkasimas kape, padėjimas laidojimo rūsyje, kolumbariumo nišoje ar kitoje tam skirtoje vietoje.

16. **Laidojimo paslaugos** – su žmogaus palaikų laidojimu susijusios paslaugos, apimančios žmogaus palaikų pirminį vežimą, žmogaus palaikų laikymą, žmogaus palaikų paruošimą šarvoti, šarvojimą, žmogaus palaikų vežimą laidoti arba kremuoti, laidojimą, kremavimo dokumentų parengimą.

17. **Laidojimo paslaugų teikėjas** – fizinis asmuo, kuris teisės aktų nustatyta tvarka verčiasi individualia veikla, Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija arba jų filialas, šio įstatymo nustatyta tvarka teikiantys visas ar dalį laidojimo paslaugų.

18. **Naujos kapinės** – kapinės, įsteigtos šiam įstatymui įsigaliojus.

19. **Pelenų barstymo laukas** – kapinėse esantis plotas, kuriame kremuoti žmogaus palaikai išbarstomi ant dirvos paviršiaus.

20. **Priešlaikinio gimdymo vaisius** – gimdymo, įvykusio tarp 22-osios ir 37-osios nėštumo savaitės pabaigos, skaičiuojant nuo pirmosios paskutinių mėnesinių dienos, vaisius, kurio masė ne mažesnė kaip 500 gramų.

21. **Šarvojimas** – atsisveikinimo su mirusiu asmeniu paslaugų teikimas ir (ar) jų teikimo organizavimas šarvojimo salėse iki žmogaus palaikų vežimo laidoti.

22. **Urna** – dėžutė arba indas su tvirtos medžiagos kapsule kremuotiems žmogaus palaikams laidoti ar laikyti.

23. **Žmogaus palaikai** – mirusio žmogaus kūnas, jo dalys ar priešlaikinio gimdymo vaisius.

24. **Žmogaus palaikų laikymas** – žmogaus palaikų laikymas teisės aktų nustatytus visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose patalpose ir sąlygomis po patologinės anatomijos tyrimų ar teismo medicinos ekspertizių ir tyrimų leidus žmogaus palaikus laidoti arba, kai patologinės anatomijos tyrimai ar teismo medicinos ekspertizės ir tyrimai nedaromi, atvežus iš mirties fakto nustatymo vietos, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip. Žmogaus palaikų laikymu nelaikomas žmogaus palaikų saugojimas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta terminą asmens sveikatos priežiūros įstaigose ar Valstybinėje teismo medicinos tarnyboje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1711](#), 2015-05-14, paskelbta TAR 2015-05-26, i. k. 2015-08051

25. **Žmogaus palaikų paruošimas šarvoti** – žmogaus palaikų ir aprangos sutvarkymas, įskaitant specialų paruošimą žmogaus palaikus apsaugoti nuo irimo iki savaitės, ir dėjimas į karstą pagal laidojančio asmens pageidavimą ir teisės aktų nustatytus visuomenės sveikatos saugos reikalavimus, atliekamas žmogaus palaikų paruošimo patalpose, įrengtose pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus. Žmogaus palaikų paruošimu šarvoti nelaikomas žmogaus palaikų aprengimas ir dėjimas į karstą, kai tai laidojančio asmens prašymu atlieka asmens sveikatos priežiūros įstaigos ar Valstybinės teismo medicinos tarnybos personalas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1711](#), 2015-05-14, paskelbta TAR 2015-05-26, i. k. 2015-08051

26. **Žmogaus palaikų pirminis vežimas** – žmogaus palaikų iki jų paruošimo šarvoti ir (ar) šarvojimo gabenimas ne karste, išskyrus žmonių palaikų, įvežtų į Lietuvos Respubliką iš užsienio valstybių, gabenimą iki kitų laidojimo paslaugų teikimo vietos.

27. **Žmogaus palaikų vežimas laidoti** – žmogaus palaikų ir (ar) balzamuotų žmogaus palaikų po jų paruošimo šarvoti ir (ar) šarvojimo gabenimas į kapines laidoti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

Nr. [XI-2377](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. [135-6866](#) (2012-11-22)

ANTRASIS SKYRIUS KREMAVIMAS

3 straipsnis. Asmens valios dėl kremavimo pareiškimas ir vykdymas

1. Kiekvienas pilnametis veiksnus asmuo turi teisę šio įstatymo nustatyta tvarka pareikšti valią (sutikimą ar nesutikimą) dėl savo palaikų kremavimo.

2. Asmens valia (sutikimas ar nesutikimas) dėl jo palaikų kremavimo po mirties gali būti pareiškama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka testamente arba kitame notaro ar kito įstatymų įgalioto asmens patvirtintame valios pareiškimo dokumente. Pareiškiant valią dėl savo palaikų kremavimo testamente arba kitame valios pareiškimo dokumente gali būti paskiriamas (nurodomas) laidojantis asmuo, kuris įsipareigoja užtikrinti pareikštos valios įgyvendinimą po ją pareiškusio asmens mirties. Nė vienas asmuo negali būti paskirtas (nurodytas) laidojančiu asmeniu prieš jo valią. Valią pareiškusio asmens paskirtas (nurodytas) laidojantis asmuo be svarbių priežasčių negali atsisakyti prisiimtos pareigos užtikrinti pareikštos valios įgyvendinimą po ją pareiškusio asmens mirties.

3. Kai asmens sutikimas dėl jo palaikų kremavimo pareikštas testamente, kuriame laidojantis asmuo nėra paskirtas, valią dėl palaikų kremavimo vykdo testamentą vykdantis asmuo, jeigu iki testamentu paskelbimo valią pareiškęs asmuo nėra palaidotas. Jeigu asmens sutikimas dėl palaikų kremavimo pareikštas kitame valios pareiškimo dokumente, kuriame laidojantis asmuo nėra paskirtas, valią dėl kremavimo vykdo šio straipsnio 5 dalyje nurodyti asmenys.

4. Asmuo sutikimą dėl savo palaikų kremavimo taip pat gali pareikšti raštu sudarydamas trišalę kremavimo paslaugų teikimo po jo mirties sutartį su kremavimo įmone ir laidojančiu asmeniu, įsipareigojančiu užtikrinti pareikštos valios įgyvendinimą po ją pareiškusio asmens mirties ir kremavimo paslaugų sutarties vykdymą. Ši sutartis yra vartojimo sutartis.

5. Jeigu mirus asmeniui, kuris šio straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatyta tvarka buvo pareiškęs sutikimą dėl savo palaikų kremavimo, nežinoma, kur yra testamente arba kitame valios pareiškimo dokumente paskirtas laidojantis asmuo, arba jei paskirtas laidojantis asmuo dėl objektyvių priežasčių negali vykdyti įsipareigojimų ar atsisako būti laidojančiu asmeniu, valią dėl kremavimo vykdo veiksnūs mirusiojo asmens:

1) sutuoktinis;

2) jei nėra šios dalies 1 punkte nurodyto asmens arba jis nevykdo asmens pareikštos valios, – pilnamečiai vaikai (įvaikiai);

3) jei nėra šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų asmenų arba jie nevykdo asmens pareikštos valios, – tėvai (itėviai);

4) jei nėra šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų asmenų arba jie nevykdo asmens pareikštos valios, – pilnamečiai broliai ir seserys (įbroliai, įseserės);

5) jei nėra šios dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytų asmenų arba jie nevykdo asmens pareikštos valios, – seneliai ar pilnamečiai vaikaičiai;

6) jei nėra šios dalies 1, 2, 3, 4 ir 5 punktuose nurodytų asmenų arba jie nevykdo asmens pareikštos valios, – kiti giminaičiai.

6. Jeigu nėra šio straipsnio 5 dalies 1–6 punktuose nurodytų asmenų, galinčių įvykdyti asmens pareikštą valią dėl jo palaikų kremavimo, arba nežinoma, kur tokie asmenys yra, kremavimą ir kremuotų žmogaus palaikų laidojimą organizuoja savivaldybė, kurios teritorijoje asmuo nuolat gyveno. Jeigu asmuo neturėjo nuolatinės gyvenamosios vietos, kremavimą ir laidojimą organizuoja savivaldybė, kurios teritorijoje buvo nustatytas mirties faktas. Tokiu atveju laidojantis asmuo yra savivaldybės vykdomosios institucijos įgaliotas asmuo.

4 straipsnis. Asmens pareikštos valios dėl savo palaikų kremavimo pakeitimas

1. Asmuo pareikštą valią dėl savo palaikų kremavimo gali pakeisti:
 - 1) pakeisdamas testamentą arba kitą valios pareiškimo dokumentą;
 - 2) nutraukdamas trišalę sutartį su kremavimo įmone ir laidojančiu asmeniu.
2. Vėliau šio įstatymo 3 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatyta tvarka pareikšta valia dėl kremavimo panaikina pirmiau pareikštą valią dėl kremavimo.

5 straipsnis. Asmens, kuris nebuvo pareiškęs valios dėl savo palaikų kremavimo, palaikų kremavimas

1. Asmens, kuris, būdamas gyvas, šio įstatymo 3 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatyta tvarka nepareiškė valios dėl savo palaikų kremavimo, palaikus kremuoti galima, jeigu mirusiojo asmens veiksnus pilnametis sutuoktinis (sutuoktinė) ar kiti veiksnūs pilnamečiai asmenys, nurodyti Civilinio kodekso 3.135 straipsnyje, pateikia prašymą kremavimo įmonei ir raštu patvirtina, kad asmuo, būdamas gyvas, nebuvo pareiškęs nesutikimo dėl savo palaikų kremavimo.

2. Kilus nesutarimams tarp šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų, ar palaikus kremuoti, sprendžia mirusio asmens:

- 1) sutuoktinis;
- 2) jei nėra sutuoktinio, – pilnamečiai vaikai (įvaikiai);
- 3) jei nėra šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų asmenų, – tėvai (įtėviai);
- 4) jei nėra šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų asmenų, – pilnamečiai broliai ir seserys (įbroliai, įseserės);
- 5) jei nėra šios dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytų asmenų, – seneliai, pilnamečiai vaikaičiai.

3. Kilus nesutarimams dėl žmogaus palaikų kremavimo tarp šio straipsnio 2 dalies tame pačiame punkte nurodytų asmenų, palaikai nekremuojami.

6 straipsnis. Kreipimosi dėl kremavimo tvarka

1. Žmogaus palaikų kremavimas atliekamas pagal laidojančio asmens arba laidojimo paslaugų teikėjo pateiktą prašymą kremuoti palaikus ir pateikus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus. Laidojantis asmuo arba laidojimo paslaugų teikėjas kremavimo įmoneje užpildo Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) ar jos įgaliotos institucijos nustatytos formos prašymą.

2. Kartu su prašymu kremuoti žmogaus palaikus laidojantis asmuo kremavimo įmonei arba laidojimo paslaugų teikėjui privalo pateikti šiuos dokumentus:

- 1) asmens, kurio palaikai kremuojami, mirties liudijimą;
- 2) laidojančio asmens arba asmens, turinčio teisę veikti juridinio asmens vardu, kai laidojantis asmuo yra juridinis asmuo, tapatybę patvirtinantį dokumentą (pasą, asmens tapatybės kortelę) arba leidimą nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje. Jeigu laidojantis asmuo yra juridinis asmuo arba savivaldybės vykdomosios institucijos įgaliotas asmuo, asmuo, turintis teisę veikti juridinio asmens vardu, arba savivaldybės vykdomosios institucijos įgaliotas asmuo taip pat pateikia įgaliojimus patvirtinantį dokumentą;
- 3) asmens, kurio palaikus prašoma kremuoti, šio įstatymo 3 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatyta tvarka pareikštą sutikimą dėl jo palaikų kremavimo, jeigu toks sutikimas buvo pareikštas;
- 4) jeigu asmuo, kurio palaikus prašoma kremuoti, nebuvo šio įstatymo 3 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatyta tvarka pareiškęs sutikimo dėl jo palaikų kremavimo, – santuokos liudijimą, kai laidojantis asmuo yra sutuoktinis, arba giminystės ryšį patvirtinantį dokumentą, kai laidojantis asmuo yra artimasis giminaitis. Šiuo atveju laidojantis asmuo taip pat turi pateikti rašytinį patvirtinimą (artimųjų giminaičių parašais patvirtintą susitarimą ir apie tai pažymėti prašyme kremuoti palaikus), kad tarp mirusiojo artimųjų giminaičių nėra nesutarimų dėl palaikų kremavimo;

5) prokuroro rašytinį leidimą, jeigu prašoma kremuoti ekshumuotus žmogaus palaikus

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

Nr. [XI-2377](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. [135-6866](#) (2012-11-22)

7 straipsnis. Kremavimo apribojimai

1. Draudžiama kremuoti žmogaus palaikus:

- 1) kai asmuo šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka yra pareiškęs nesutikimą dėl savo palaikų kremavimo;
- 2) jeigu dėl žmogaus palaikų kremavimo tarp mirusiojo artimųjų giminaičių yra kilęs nesutarimas, nurodytas šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje, ir apie tai kremavimo įmonė yra informuota raštu;
- 3) kai žmogaus palaikai neatpažinti;
- 4) kai žinoma ar įtariama, kad asmens mirties priežastis yra nusikalstama veika, ir dėl to vyksta ikiteisminis tyrimas.

2. Kai žmogaus palaikai neatpažinti arba kai įtariama, kad žmogaus mirties priežastimi gali būti nusikalstama veika ir dėl to buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas, žmogaus palaikai ne kremuojami, o laidojami tradiciniu būdu – užkasami į žemę.

3. Laidojimo paslaugų teikėjas privalo informuoti kremavimo įmonę apie kilusį nesutarimą tarp mirusiojo artimųjų giminaičių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2377](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. [135-6866](#) (2012-11-22)

8 straipsnis. Neteko galios nuo 2011-01-01.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

9 straipsnis. Atsisakymas kremuoti

1. Kremavimo įmonė privalo atsisakyti žmogaus palaikus kremuoti šiais atvejais:

- 1) jeigu yra šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytų aplinkybių;
- 2) jeigu nebuvo pateikti visi šio įstatymo 6 straipsnyje nurodyti dokumentai.
2. Sprendimą dėl atsisakymo kremuoti žmogaus palaikus kremavimo įmonė turi priimti per 24 valandas nuo prašymo pateikimo ir apie jį pranešti laidojančiam asmeniui.
3. Žmogaus palaikai, kuriuos kremavimo įmonė atsisakė kremuoti pagal šio straipsnio 1 dalies 2 punktą, gali būti kremuojami laidojančiam asmeniui pateikus trūkstantus dokumentus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

10 straipsnis. Vietos krematoriumui parinkimas

1. Vieta krematoriumui parenkama rengiant teritorijų planavimo dokumentus Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Parenkant vietą krematoriumui įrengti įvertinamas kremavimo veiklos poveikis aplinkai pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą.
3. Krematorių sanitarinė apsaugos zona nustatoma vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Reikalavimai kremavimo įmonei

1. Verstis šio įstatymo nustatyta kremavimo veikla leidžiama Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtiems juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms arba jų filialams, turintiems Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos išduotą kremavimo veiklos licenciją. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija kremavimo veiklos licencijas išduoda, keičia, išduoda jų dublikatus, atsisako išduoti licenciją, išpėja apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, sustabdo ar panaikina licencijos galiojimą, panaikina išpėjimą apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą arba panaikina licencijos galiojimo sustabdymą vadovaudamasi šiuo įstatymu ir Vyriausybės patvirtintomis Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėmis.

2. Kremavimo įmonė privalo užtikrinti, kad jos vykdoma veikla nesukeltų pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai.

3. Kremavimo įmonė privalo turėti kremavimo veiklai vykdyti reikiamos kvalifikacijos personalą, reikalingą įrangą ir patalpas, atitinkančias Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus visuomenės sveikatos saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei aplinkosaugos reikalavimus.

4. Kremavimo įmonė, kuri nutraukia kremavimo veiklą, šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, kurių saugojimo terminas nėra pasibaigęs, tolesniam saugojimui turi perduoti Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

11¹ straipsnis. Kremavimo veiklos licencijavimas

1. Šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, norintys gauti kremavimo veiklos licencijas, privalo atitikti šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nurodytus reikalavimus ir turėti leidimą-higienos pasą kremavimo veiklai, išduotą Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Asmuo, norintis gauti kremavimo veiklos licenciją (toliau šiame straipsnyje – pareiškėjas), turi Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai pateikti prašymą Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka. Prie prašymo pridedami Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nurodyti dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas atitinka šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus.

3. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija, gavusi šio straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, per 5 darbo dienas raštu kreipiasi į visuomenės sveikatos centrus apskrityse, kad šie pateiktų duomenis apie Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjui išduotą leidimą-higienos pasą (leidimus-higienos pasus) kremavimo veiklai. Visuomenės sveikatos centras apskrityje duomenis apie pareiškėjui išduotą leidimą-higienos pasą (leidimus-higienos pasus) kremavimo veiklai privalo pateikti per 10 darbo dienų nuo licencijas išduodančios institucijos rašto gavimo dienos.

4. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija, priėmusi sprendimą išduoti kremavimo veiklos licenciją arba motyvuotą sprendimą atsisakyti ją išduoti, apie priimtą sprendimą raštu informuoja pareiškėją. Laikotarpis, per kurį pareiškėjas šalina Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos nurodytus trūkumus, neįskaitomas į kremavimo veiklos licencijos išdavimo terminą ir tokiu atveju sprendimo išduoti licenciją ar atsisakyti išduoti licenciją priėmimo terminas skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos.

5. Kremavimo veiklos licenciją atsisakoma išduoti šiais atvejais:

1) jeigu pareiškėjas neatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų;

2) jeigu pareiškėjas pateikia ne visus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus arba netaisyklingai užpildytus dokumentus arba pateikia dokumentus, neatitinkančius jiems keliamų reikalavimų, arba neteisingus duomenis ir per nustatytą terminą nepašalina trūkumų;

3) jeigu pareiškėjui buvo panaikintas kremavimo veiklos licencijos galiojimas ir nuo licencijos galiojimo panaikinimo nepraėjo 6 mėnesiai. Ši nuostata netaikoma, kai licencijos galiojimas panaikintas kremavimo įmonės prašymu.

6. Kremavimo veiklos licencijos dublikatas išduodamas Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais, jeigu kremavimo įmonė praranda arba sugadina licencijos originalą.

7. Kremavimo veiklos licencijos pakeitimai daromi Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais, kai pasikeičia bent vienas iš licencijoje nurodytų kremavimo įmonės duomenų: teisinė forma, pavadinimas, kodas.

8. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija priima sprendimą įspėti kremavimo įmonę apie galimą kremavimo veiklos licencijos galiojimo sustabdymą ir nustato ne ilgesnį kaip 20 darbo dienų terminą nustatytiems pažeidimams pašalinti, jeigu paaiškėja, kad kremavimo veiklos licencijai gauti pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis.

9. Kremavimo veiklos licencijos galiojimas sustabdomas šiais atvejais:

1) kremavimo įmonės prašymu;

2) jeigu buvo priimtas sprendimas įspėti kremavimo įmonę apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir per sprendime nustatytą terminą kremavimo įmonė nepateikė dokumentų, patvirtinančių, kad pažeidimai pašalinti, arba pateiktų dokumentų nepakanka nustatyti, kad pažeidimai pašalinti, ir yra pasibaigęs pažeidimų pašalinimo terminas;

3) jeigu gautas šio įstatymo 30 straipsnyje nurodytų kremavimo įmonių veiklą kontroliuojančių valstybinės priežiūros institucijų motyvuotas rašytinis pasiūlymas sustabdyti kremavimo veiklos licencijos galiojimą dėl nustatytų kremavimo veiklos reikalavimų pažeidimų ir

dokumentai su išvada (išvadomis), patvirtinančia (patvirtinančiomis) priežastis, dėl kurių gali būti sustabdytas licencijos galiojimas;

4) jeigu sustabdomas šio straipsnio 1 dalyje nurodyto leidimo-higienos paso galiojimas. Visuomenės sveikatos centras apskrityje, sustabdęs leidimo-higienos paso galiojimą, turi per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti licencijas išduodančią instituciją ir nurodyti jo sustabdymo galiojimo terminą.

10. Sprendimą dėl licencijos galiojimo sustabdymo Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija priima per 5 darbo dienas nuo informacijos apie šio straipsnio 9 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimą gavimo dienos ir nustato ne ilgesnį kaip 3 mėnesių terminą, per kurį kremavimo įmonė turi pašalinti pažeidimus, dėl kurių licencijos galiojimas buvo sustabdytas, išskyrus atvejus, kai sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą priimamas šio straipsnio 9 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytais atvejais. Šio straipsnio 9 dalies 3 punkte nurodytu atveju pažeidimų pašalinimo terminas nustatomas pagal gautoje informacijoje nurodytą terminą.

11. Kremavimo veiklos licencijos galiojimas panaikinamas šiais atvejais:

1) kremavimo įmonės prašymu;

2) jeigu buvo priimtas sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą šio straipsnio 9 dalies 2 ar 3 punktuose nurodytais pagrindais ir per šiame sprendime sustabdyti licencijos galiojimą nustatytą terminą kremavimo įmonė nepateikė dokumentų, įrodančių, kad pašalinti pažeidimai, dėl kurių licencijos galiojimas buvo sustabdytas, arba pateiktų dokumentų nepakanka nustatyti, kad nurodyti pažeidimai pašalinti, ir yra pasibaigęs pažeidimų pašalinimo terminas;

3) jeigu nustatoma, kad licencijos galiojimo sustabdymo metu kremavimo įmonė vykdo kremavimo veiklą;

4) jeigu kremavimo įmonė likviduojama ar reorganizuojama;

5) jeigu panaikinamas šio straipsnio 1 dalyje nurodyto leidimo-higienos paso galiojimas. Visuomenės sveikatos centras apskrityje apie tai raštu informuoja licencijas išduodančią instituciją per 3 darbo dienas nuo leidimo-higienos paso galiojimo panaikinimo dienos.

12. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija apie priimtą sprendimą įspėti kremavimo įmonę apie galimą kremavimo veiklos licencijos galiojimo sustabdymą arba sustabdyti licencijos galiojimą, arba panaikinti licencijos galiojimą raštu informuoja kremavimo įmonę, nurodydama sprendimo priėmimo priežastį (priežastis).

13. Jeigu Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija priima sprendimą sustabdyti kremavimo veiklos licencijos galiojimą arba panaikinti licencijos galiojimą, kremavimo įmonė privalo atitinkamai sustabdyti arba nutraukti kremavimo veiklą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie licencijos galiojimo sustabdymą arba panaikinimą gavimo (įteikimo pagal pašto žymas) dienos.

14. Įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas kremavimo įmonei Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka pateikus dokumentus, įrodančius, kad pašalinti pažeidimai, dėl kurių buvo priimtas sprendimas įspėti apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar sustabdyti licencijos galiojimą.

15. Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija arba jų filialas, kuriems šio straipsnio 11 dalies 2 ir (ar) 3 punktuose nurodytais pagrindais buvo panaikintas jų turėtų kremavimo veiklos licencijų galiojimas, dėl naujos kremavimo veiklos licencijos išdavimo gali kreiptis ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo licencijos galiojimo panaikinimo dienos.

16. Už kremavimo veiklos licencijos išdavimą, pakeitimą ar licencijos dublikato išdavimą imama Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės rinkliava.

17. Apie kremavimo veiklos licencijų išdavimą, pakeitimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir licencijų galiojimo panaikinimą Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija praneša Juridinių asmenų registruir Juridinių asmenų registro nuostatuose nustatyta tvarka, skelbia leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir savo interneto svetainėje.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1762](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. [153-7199](#) (2011-12-15)

12 straipsnis. Žmogaus palaikų paruošimas kremuoti

Kremavimo įmonė turi užtikrinti, kad žmogaus palaikai būtų tinkamai paruošti kremuoti. Palaikų paruošimo kremuoti taisykles tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

13 straipsnis. Kremavimo procedūros reikalavimai

1. Draudžiama kremuoti žmogaus palaikus tą pačią dieną, kurią yra išduotas medicininis mirties liudijimas.

2. Kremavimo krosnyje vienu metu galima kremuoti ne daugiau kaip vieno žmogaus palaikus.

3. Kremuoti žmogaus palaikai turi būti sudėti į nedūžtančią, šviesai ir skysčiui nepralaidžią kapsulę. Ant kapsulės kremavimo įmonė turi įskaitomai įspausti šiuos duomenis:

- 1) mirusiojo vardą, pavardę ir asmens kodą;
- 2) mirusiojo gimimo ir mirties datą;
- 3) kremavimą atlikusios įmonės kodą ir kremavimo datą;
- 4) kremavimo registracijos numerį, atitinkantį numerį kremavimo registracijos žurnale.

14 straipsnis. Duomenų apie kremavimą kaupimas ir saugojimas

1. Kremavimo įmonės privalo registruoti kremavimo atvejus kremavimo registracijos žurnaluose Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

2. Laidojimo paslaugų teikėjas prašymus kremuoti palaikus ir kartu su prašymu pateiktų dokumentų kopijas, o kremavimo įmonė papildomai ir prašymus išduoti kremuotus palaikus, trišales kremavimo paslaugų teikimo sutartis, mirusiojo kremavimo faktą patvirtinančios kremavimo pažymos vieną egzempliorių ir kremavimo registracijos žurnalus saugo Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka. Šie dokumentai saugomi nuolat, išskyrus šio įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje numatytus atvejus.

3. Duomenys apie mirusius asmenis, kai žinoma ar įtariama, kad asmens mirties priežastis yra nusikalstama veika, ir dėl to vyksta ikiteisminis tyrimas, automatiniu būdu Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka teikiami kremavimo įmonėms.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2377](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. [135-6866](#) (2012-11-22)

15 straipsnis. Kremuotų palaikų išdavimas, laidojimas (saugojimas)

1. Kremavimo paslaugų įmonė išduoda kremuotus palaikus laidojančiam ar jo įgaliotam paimti kremuotus palaikus asmeniui užpildžius Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos formos prašymą. Kremavimo įmonė kremavimo registracijos žurnale nurodo, kuriose kapinėse kremuoti palaikai bus laidojami (saugomi), arba pažymi faktą, kad kremuoti palaikai nebus laidojami (saugomi) kapinių tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka, taip pat išduoda mirusiojo kremavimo faktą patvirtinančią pažymą. Šioje pažymoje nurodomas mirusiojo vardas, pavardė, asmens kodas, kremavimo data, kremavimo įmonės pavadinimas, adresas ir telefono numeris.

2. Kremuoti palaikai yra laidojami (saugomi) dedant juos į kapavietę kapinėse arba į nišą kolumbariume, o pelenai išbarstomi kapinių kremuotų palaikų barstymo lauke ar kitaip Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintų kapinių tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka, tačiau tai turi būti atlikta nepažeidžiant kitų asmenų teisių ir teisėtų interesų bei viešosios tvarkos. Kremuoti žmogaus palaikai urnoje gali būti laikinai saugomi namuose ar kitose saugojimui tinkamose vietose.

TREČIASIS SKYRIUS BALZAMAVIMAS

16 straipsnis. Balzamavimą atliekantys asmenys

1. Balzamavimą gali atlikti Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigti juridiniai asmenys ar kitos organizacijos arba jų filialai, turintys Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka išduotą leidimą-higienos pasą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1671](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-15, i. k. 2015-07405

2. Žmogaus palaikus galima balzamuoti tik gavus jo mirties liudijimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

16¹ straipsnis. *Neteko galios nuo 2015-07-01.*

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1762](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. [153-7199](#) (2011-12-15)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1671](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-15, i. k. 2015-07405

17 straipsnis. Žmogaus palaikų naudojimas mokymo tikslais

1. Kai mirties priežastis pakankamai aiški ir įrodyta medicininių tyrimų duomenimis, neįtariama, kad mirties priežastimi gali būti nusikalstama veika, ir yra nustatyta asmens tapatybė, turintiems teisę atlikti balzamavimą universitetams žmogaus palaikai perduodami šiais atvejais:

1) kai tai nurodyta mirusiojo asmens testamentu ar kitu valios pareiškimo dokumentu;

2) jei asmuo iki mirties nebuvo išreiškęs savo valios ir nebuvo pareiškęs draudimo naudoti savo kūną ar atskiras jo dalis mokymo tikslais, sutikimą naudoti mirusiojo kūną ar jo dalis gali duoti veiksnius mirusiojo asmens sutuoktinis, pilnamečiai vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai) arba kiti artimieji giminaičiai, nurodyti Civilinio kodekso 3.135 straipsnyje.

2. Universitetai yra atsakingi už gautų žmonių palaikų saugojimą, apskaitą, su tuo susijusių dokumentų tvarkymą ir palaikų perdavimą laidojimo ar kremavimo įmonėms.

3. Mokymui panaudoti žmonių palaikai yra palaidojami ar kremuojami šio įstatymo nustatyta tvarka.

4. Universitetai savo lėšomis organizuoja žmonių palaikų laidojimą ar kremavimą po jų panaudojimo mokymo tikslais ir prižiūri mokymo tikslais panaudotų žmogaus palaikų ar kremuotų žmogaus palaikų palaidojimo vietą.

18 straipsnis. Žmogaus palaikų balzamavimo tvarka

Žmogaus palaikų balzamavimo tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija.

19 straipsnis. Atsisakymas atlikti balzamavimą

Balzamavimą atliekantys asmenys privalo atsisakyti balzamuoti, jei:

1) miręs žmogus sirgo pavojingomis arba ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, įrašytomis į Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą sąrašą, arba buvo šių ligų sukėlėjų nešiotojas;

2) mirusio žmogaus kūnas užterštas radionuklidais ar kitomis pavojingomis medžiagomis;

3) jei balzamavimą atliekantys asmenys dėl techninių priežasčių negali užtikrinti deramo žmogaus palaikų saugojimo.

KETVIRTASIS SKYRIUS LAIDOJIMO PASLAUGOS

20 straipsnis. Laidojimo paslaugų teikimui keliami reikalavimai

1. Laidojimo paslaugas, kurių teikimui pagal Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymą reikalingas leidimas-higienos pasas, laidojimo paslaugų teikėjas turi teisę teikti Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gavęs leidimą-higienos pasą.

2. Laidojimo paslaugos teikiamos nepažeidžiant sveikatos apsaugos ministro nustatytų visuomenės sveikatos saugos reikalavimų ir aplinkos ministro nustatytų laidojimo paslaugų teikimo kokybės reikalavimų. Laidojimo paslaugos neteikiamos sveikatos priežiūros įstaigų patalpose.

3. Laidojimo paslaugų teikėjas privalo:

1) teikti laidojimo paslaugas laikydamasis sveikatos apsaugos ministro nustatytų visuomenės sveikatos saugos reikalavimų;

2) teikti žmogaus palaikų pirminio vežimo ir žmogaus palaikų vežimo laidoti paslaugas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus atitinkančiomis transporto priemonėmis ir šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka;

3) bendraudamas su laidojančiu asmeniu ir mirusio asmens artimaisiais susilaikyti nuo veiksmų, kuriais būtų ignoruojami jų įsitikinimai, ir laikydamasis laidojančio asmens nurodymų sudaryti sąlygas laidotuvių dalyvauti teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotų religinių bendruomenių ir bendrijų atstovams, kitiems asmenims;

4) užtikrinti, kad laidojimo paslaugų teikimas atitiktų aplinkos ministro nustatytus laidojimo paslaugų teikimo kokybės reikalavimus;

5) laikytis kitų laidojimo paslaugų teikėjui teisės aktuose nustatytų pareigų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

21 straipsnis. Laidojančio asmens teisės ir pareigos

1. Kiekvienas veiksnus ar riboto veiksnumo asmuo turi teisę pareikšti valią dėl savo palaikų laidojimo ir paskirti laidojančią asmenį, kuris, jam mirus, organizuos laidojimą. Asmuo valią dėl savo palaikų laidojimo gali pareikšti ir laidojančią asmenį paskirti:

1) Civilinio kodekso nustatyta tvarka sudarytame testamente, išskyrus riboto veiksnumo asmenį;

2) Civilinio kodekso nustatyta tvarka notaro ar kito įstatymų įgalioto asmens patvirtintame rašytiniame valios pareiškime.

2. Mirus asmeniui, kuris šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka nepaskyrė laidojančio asmens arba kurio paskirtas laidojantis asmuo dėl objektyvių priežasčių negalėjo organizuoti laidojimo arba atsisakė organizuoti laidojimą, laidojimą organizuoja:

1) kai asmens valia dėl laidojimo pareikšta testamente, – testamentą vykdomasis asmuo, jeigu iki testamentą paskelbimo valią pareiškęs asmuo nepalaidotas;

2) mirusio asmens sutuoktinis, pilnamečiai vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), o jeigu jų nėra, – kiti giminiai ar kiti veiksnūs asmenys, galintys organizuoti laidojimą.

3. Jeigu nėra šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų ir galinčių organizuoti laidojimą asmenų arba nežinoma, kur tokie asmenys yra, laidojimą organizuoja savivaldybė, kurios teritorijoje asmuo nuolat gyveno. Jeigu asmuo neturėjo nuolatinės gyvenamosios vietos, laidojimą organizuoja savivaldybė, kurios teritorijoje buvo nustatytas mirties faktas. Šioje dalyje nurodytais atvejais laidojantis asmuo yra savivaldybės vykdomosios institucijos įgaliotas asmuo.

4. Nenustatytos tapatybės žmogaus palaikų laidojimą organizuoja savivaldybės, kurios teritorijoje buvo nustatytas mirties faktas, vykdomoji institucija Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

5. Laidojantis asmuo turi teisę Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl paramos mirties atveju“ nustatyta tvarka gauti laidojimo pašalpą ir privalo palaidoti palaikus asmens, kuriam laidoti išmokėta laidojimo pašalpa.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

22 straipsnis. Žmogaus palaikų gabenimas

1. Teikiant laidojimo paslaugas, žmogaus palaikai gabenami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus atitinkančiomis transporto priemonėmis ir laikantis Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintų žmonių palaikų gabenimo reikalavimų. Žmogaus palaikų gabenimo patologinės anatomijos tyrimams ar teismo medicinos ekspertizėms ir tyrimams tvarką nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos.

2. Asmenų, kurie sirgo pavojingomis arba ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, įrašytomis į Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą sąrašą, arba buvo šių ligų sukėlėjų nešiotojai, palaikų gabenimo tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija.

3. Žmogaus palaikams gabenti iš užsienio valstybių į Lietuvos Respublikos teritoriją būtinas Lietuvos Respublikos diplomatinė ar konsulinė įstaiga išduotas leidimas mirusiojo palaikus parvežti į Lietuvą. Šis leidimas išduodamas vadovaujantis Lietuvos

Respublikos sveikatos apsaugos ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministrų nustatyta tvarka, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys nenustato kitaip.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

Nr. [XI-2377](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. [135-6866](#) (2012-11-22)

PENKTASIS SKYRIUS KAPINĖS

23 straipsnis. Kapinių klasifikavimas

1. Pagal paskirtį kapinės skirstomos į:

- 1) viešąsias;
- 2) konfesines.

2. Pagal statusą kapinės skirstomos į:

- 1) neveikiančias;
- 2) riboto laidojimo;
- 3) veikiančias.

24 straipsnis. Bendrieji kapinių reikalavimai

1. Kapinės steigiamos vadovaujantis šiuo ir kitais įstatymais bei teisės aktais. Steigiamų naujų kapinių plotas neturi būti didesnis kaip 40 hektarų, įskaitant bendrojo naudojimo želdynų užimtą plotą.

2. Sanitarinių apsaugos zonų ribos steigiamoms naujoms kapinėms nustatomos Vyriausybės nustatyta tvarka, tačiau negali būti mažesnės kaip 100 metrų.

3. Kapinės steigti sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama.

4. Prieš pradėdant eksploatuoti įsteigtas naujas kapines, jose privalo būti iki galo sutvarkyta infrastruktūra ir užtikrintas susisiekimasis visuomeniniu transportu.

5. Paminklų, antkapių ir kapavietės aptvėrimo, kurie pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą nepriskirti statiniams, įrengimo kapavietėse tvarką nustato Kapinių tvarkymo taisyklės.

6. Kapinių ir jų priežiūros bei kitų su kapinių tvarkymu susijusių darbų reikalavimus ir paslaugų atlikimo tvarką, vadovaudamasi šiuo ir kitais įstatymais, nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

25 straipsnis. Žmogaus palaikų laidojimas kapavietėse, ekshumavimas ir perkėlimas

1. Kapinėse kapavietės skiriamos neatlygintinai.

2. Laidoti žmogaus palaikus galima ne anksčiau kaip po 24 valandų nuo to momento, kai buvo konstatuota mirtis, jeigu tokiu būdu neignoruojami mirusiojo ar jo artimųjų asmenų religiniai įsitikinimai.

3. Neatpažintus žmogaus palaikus galima laidoti tik gavus raštišką prokuroro leidimą.

4. Neprižiūrimose kapavietėse žmogaus palaikus galima laidoti praėjus ne mažiau kaip 25 metams po kapo ramybės laikotarpio pabaigos ir tik gavus leidimą. Šio leidimo išdavimo tvarką nustato Vyriausybė.

5. Palaidotus žmogaus palaikus galima ekshumuoti nesibaigus kapo ramybės laikotarpiui, kai yra palaidoto žmogaus artimųjų giminaičių prašymas ir Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka gautas visuomenės sveikatos centro apskrityje leidimas arba prokuroro nurodymu. Ekshumavimo išlaidas apmoka pareiškėjas. Visuomenės sveikatos centro apskrityje leidimas nėra būtinas perkeliant rūsyje palaidotus žmogaus palaikus, nebent būtų atidaromas karstas.

6. Kapinių prižiūrėtojas užtikrina, kad palaikų ekshumavimo metu nebūtų sutrikdyta viešoji tvarka ir būtų išvengta galimos infekcijos išplitimo.

7. Rezistentų ir kitų asmenų, nužudytų okupacinių režimų metu, palaikai perkeliama ir laidojimo vietos įamžinamos arba pažymimos Vyriausybės nustatyta tvarka, laidojimo vietos įamžinimo arba žymėjimo projektą suderinus su Vyriausybės įgaliotomis institucijomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1762](#), 2011-12-01, *Žin.*, 2011, Nr. [153-7199](#) (2011-12-15)

Nr. [XII-834](#), 2014-04-17, paskelbta TAR 2014-04-24, i. k 2014-04698

26 straipsnis. Kapinių prižiūrėjo teisės ir pareigos

1. Kapinių prižiūrėtojas privalo:

- 1) prižiūrėti kapines laikantis šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų;
- 2) skirstant kapavietes užtikrinti visų asmenų lygiateisiškumą;
- 3) bendraudamas su mirusiojo artimaisiais susilaikyti nuo veiksmų, kuriais būtų ignoruojami jų įsitikinimai, ir, laikantis laidojančio asmens nurodymų, sudaryti sąlygas laidotuvių dalyvauti teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotoms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms, kitiems asmenims;
- 4) tvarkyti su kapinių prižiūrėjimu susijusius dokumentus;
- 5) jei kapinėse palaidotų žmonių palaikai nesuyra per nustatytą bendrą kapo ramybės laikotarpį, nedelsiant spręsti klausimą dėl kapo ramybės naujo laikotarpio nustatymo;
- 6) jei priimamas sprendimas panaikinti kapines, nedelsiant apie tai raštu informuoti jose palaidotų asmenų artimuosius giminaičius, jei jų adresus prižiūrėtojas žino, ir visuomenę Vyriausybės nustatyta tvarka;
- 7) panaikintose kapinėse atliekant kasinėjimo darbus, užtikrinti, kad visi žmogaus palaikai būtų ekshumuoti ir palaidoti kitame kape kitose kapinėse, o kapuose ir rūsiuose rastus daiktus, kurie pagaminti iš brangiųjų metalų, arba objektus, kurie turi kultūrinės ir (ar) istorinės vertės, įstatymų nustatyta tvarka perduoti saugoti kompetentingoms valstybės institucijoms.

2. Kapinių prižiūrėtojas turi teisę inicijuoti kapinių panaikinimą.

27 straipsnis. Kapinių prižiūrėtojų kaupiami duomenys

Kapinių prižiūrėtojai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka kaupia šiuos duomenis:

- 1) asmens, kurio palaikai palaidoti kapinėse, vardą, pavardę, gimimo ir mirties vietą ir datą, asmens kodą, mirties liudijimo išdavimo datą ir numerį;
- 2) žmogaus palaikų palaidojimo datą, vietą (kapinių kvartalas, kapavietės arba kolumbariumo nišos numeris ir matmenys, pelenų barstymo laukas) ir laidojimo gylį;
- 3) įrašus apie pavojingą arba ypač pavojingą užkrečiamąją ligą, įrašytą į Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytą sąrašą, jeigu asmuo, kurio palaikai (išskyrus kremuotus) palaidoti kape arba rūsyje, sirgo tokia liga arba buvo tokios ligos sukėlėjų nešiotojas;
- 4) kapavietėje pastatytų statinių statymo ir rekonstravimo datas, kitų paminklų, antkapių ir kapavietės aptvėrimo įrengimo datas;
- 5) draudimo laidoti pagrindą, pradžią ir trukmę;
- 6) unikalų kodą Kultūros vertybių registre, jeigu kapas įrašytas į Kultūros vertybių registrą;
- 7) laidojančio asmens arba kito asmens, atsakingo už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą: fizinio asmens vardą, pavardę, adresą, telefono numerį; juridinio asmens pavadinimą, teisinę formą, kodą, buveinę, telefono numerį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

28 straipsnis. Draudimas laidoti

1. Draudžiama laidoti kapinėse, jei dėl tolesnio laidojimo jose galėtų kilti pavojus visuomenės sveikatai.

2. Sprendimą dėl draudimo laidoti kapinių dalyje arba visoje jų teritorijoje priima savivaldybės, kurios teritorijoje yra kapinės, administracijos direktorius, vadovaudamasis visuomenės sveikatos centro apskrityje siūlymu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1762](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. [153-7199](#) (2011-12-15)

29 straipsnis. Kapinių panaikinimas

1. Kapinės gali būti panaikinamos iškilus pavojui visuomenės sveikatai. Sprendimą dėl kapinių panaikinimo priima savivaldybės, kurios teritorijoje yra kapinės, taryba, vadovaudamasi visuomenės sveikatos centro apskrityje siūlymu.

2. Kapines galima panaikinti ne anksčiau, negu baigiasi kapo ramybės laikas nuo paskutinių žmogaus palaikų palaidojimo kape, išskyrus atvejus, kai būtina panaikinti kapines iškilus pavojui visuomenės sveikatai.

3. Kai būtina panaikinti kapines prieš pasibaigiant šio straipsnio 2 dalyje numatytam laikotarpiui, vietos savivaldybė privalo organizuoti ir apmokėti jose palaidotų žmogaus palaikų ekshumavimą ir pergabenimą, žemės ir žolinės pievų dangos, kurioje išbarstomi arba užkasami į žemę kremuoti žmogaus palaikai, perkėlimą į kitas kapines.

4. Draudžiama panaikinti įstatymų nustatyta tvarka į Kultūros vertybių registrą įrašytus kapus ir kapines. Karių kapai ir kapinės gali būti panaikinti tik tada, kai Krašto apsaugos ministerija pritaria tokiam sprendimui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

Nr. [XI-1762](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. [153-7199](#) (2011-12-15)

ŠEŠTASIS SKYRIUS

KREMAVIMO, BALZAMAVIMO IR LAIDOJIMO PASLAUGŲ TEIKIMO PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

30 straipsnis. Valstybės institucijų kompetencija kremavimo veiklos, balzamavimo, laidojimo paslaugų teikimo ir kapinių tvarkymo priežiūros ir kontrolės srityje

1. Visuomenės sveikatos centrai apskrityse vykdo kremavimo įmonių, balzamavimo ir laidojimo paslaugų teikėjų, teikiančių žmogaus palaikų laikymo, žmogaus palaikų paruošimo šarvoti ir šarvojimo paslaugas, valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę sveikatos apsaugos ministro ar jo įgaliotos įstaigos nustatyta tvarka, taip pat kituose įstatymuose nustatytas kremavimo veiklos, balzamavimo, laidojimo paslaugų teikimo ir kapinių tvarkymo priežiūros ir kontrolės funkcijas.

2. Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai ir kitos valstybinės priežiūros institucijos pagal kompetenciją prižiūri kremavimo įmonių, balzamavimo, laidojimo paslaugų teikėjų ir kapinių prižiūrėtojų veiklą ir kontroliuoja, kaip jie vykdo aplinkos apsaugos, asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, nustatytus šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos institucijos, nustačiusios šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytą kremavimo veiklai taikomų reikalavimų pažeidimus, gali teikti pasiūlymus kremavimo veiklos licencijas išduodančiai institucijai dėl licencijos galiojimo sustabdymo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

Nr. [XI-1762](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. [153-7199](#) (2011-12-15)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1671](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-15, i. k. 2015-07405

31 straipsnis. Savivaldybių vykdomųjų institucijų kompetencija kapinių priežiūros srityje

Savivaldybių vykdomosios institucijos, vadovaudamosi šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais, Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja kapinių priežiūrą, koordinuoja ir kontroliuoja kapinių prižiūrėtojų darbą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

32 straipsnis. Atsakomybė

Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šį įstatymą, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

SEPTINTASIS SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 20 straipsnio 2 dalį ir 34 straipsnį, įsigalioja 2008 m. kovo 1 d.

2. Veikiančių kapinių prižiūrėtojai, kurių prižiūrimos kapinės neatitinka šio įstatymo reikalavimų, per vienus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo privalo imtis visų būtinų priemonių visuomenės sveikatos saugai užtikrinti.

3. Kapinių žemės sklypus iki 2017 m. sausio 1 d. savivaldybės privalo įregistruoti Nekilnojamojo turto registre Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, teikdamas pirmenybę į Kultūros vertybių registrą įrašytų kapinių žemės sklypų įregistravimui. Iki 2016 m. sausio 1 d. savivaldybės privalo pagal Vyriausybės nustatytus reikalavimus sudaryti jų teritorijoje esančių veikiančių, riboto laidojimo ir neveikiančių kapinių sąrašus ir skelbti juos savo interneto svetainėje.

4. Šio įstatymo 20 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2009 m. liepos 1 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1684](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. [81-3185](#) (2008-07-17)

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

Nr. [XII-833](#), 2014-04-17, paskelbta TAR 2014-04-24, i. k. 2014-04699

34 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė iki 2009 m. liepos 1 d. parengia ir patvirtina šiam įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1684](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. [81-3185](#) (2008-07-17)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
žmonių palaikų laidojimo
įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMAS EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAS

2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL 2006 L 376, p. 36).

Įstatymas papildytas priedu:

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1684](#), 2008-07-03, *Žin.*, 2008, Nr. [81-3185](#) (2008-07-17)

ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO 33 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1044](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. [123-6259](#) (2010-10-18)

ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO 1, 2, 6, 9, 11, 16, 20, 21, 22, 24, 27, 29, 30, 31, 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, 8 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS, ĮSTATYMO PAPILDYMO 11(1), 16(1) STRAIPSNIAIS IR PRIEDU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 21 straipsnį, įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1762](#), 2011-12-01, *Žin.*, 2011, Nr. [153-7199](#) (2011-12-15)

ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO 11(1), 16(1), 25, 28, 29 IR 30 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2012 m. liepos 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2377](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. [135-6866](#) (2012-11-22)

ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO 2, 6, 7, 14, 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 6 straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-833](#), 2014-04-17, paskelbta TAR 2014-04-24, i. k. 2014-04699

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 33 STRAIPSNIO PAKEITIMO

Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnį, įsigalioja 2014 m. birželio 1 d.

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-834](#), 2014-04-17, paskelbta TAR 2014-04-24, i. k. 2014-04698

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 25 STRAIPSNIO PAKEITIMO

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1711](#), 2015-05-14, paskelbta TAR 2015-05-26, i. k. 2015-08051

Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 11-1, 16-1, 25, 28, 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1671](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-15, i. k. 2015-07405

Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 16, 30 straipsnių pakeitimo ir 16-1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas